

N:o 120.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1900.

— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i fråga om ändring af gällande föreskrifter angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 9.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 3) utlåtande n:o 17.)

Till Konungen.

Uti särskilda motioner har inom Riksdagen fråga väckts dels om verkställande af utredning, huruvida och i hvad mån staten skulle kunna lemna bidrag till enskilda bolag, bildade för försäkring mot mjeltbrand-skada, dels om sådan ändring i gällande föreskrifter till förekommande och hämmande af smittosamma husdjursjukdomar, att ökad trygghet vunnas mot dylika sjukdomars uppkomst och utbredning samt att den enskilde djuregaren, mera än hittills varit fallet, hölles skadeslös för de förluster, som vid oförmälda sjukdomars utbrott drabbade honom.

I först nämnda hänseende hafva vederbörande motionärer erinrat, att mjeltbrandssjukdomen, trots vidtagna åtgärder till dess hämmande och utrotande, fortfarande ständigt uppträdde inom landet samt under det senast förflutna årtiondet tilltagit i omfång och styrka. Det har vidare framhållits, att nämnda sjukdom tidtals, senast år 1899 i Vestergötland, uppträdt i epizootisk form, förorsakande stora förluster på flerehanda sätt. Då djuregarne ofta, af fruktan för att drabbas af förluster genom af-

spärrningsåtgärder, afhölle sig från att anmäla misstänkta fall, förefunnes en fara, att förlusterna ej blott skulle drabba vissa enskilde djuregare, utan genom sjukdomens spridning blifva känbara inom vidsträckta områden.

Möjligen kunde en lindring i de nu föreskrifna åtgärderna mot sjukdomen ske. En sådan lindring kunde dock ej, utan skada för vår kreatursafvel och -export, blifva så stor, att djuregarne undginge att lida afsevärd skada, derest sjukdomen utbröte.

Af det anförda framginge, att något måste göras från det allmännas sida till förekommande af omförmälda förluster. Att staten uteslutande skulle ersätta alla de med ett mjeltbrandsutbrott förenade förlusterna syntes dock af flera skäl icke vara tillrädligt och vore dessutom obehöfligt.

En ny gren af försäkringsväsendet hade nemligen börjat träda i verksamhet, i det att ömsesidighetsbolag bildats för försäkring mot mjeltbrandsskada. Under vanliga förhållanden kunde djuregarne mot en mycket låg premie till sådant bolag skydda sig mot förlust vid sporadiska fall af mjeltbrand. Om åter sjukdomen antog epizootisk karakter, kunde premiedebiteringen blifva rent af ruinerande för bolagets delegare. Kunde denna risk bortfalla, skulle utan tvifvel flere djuregare ingå uti ifrågavarande anstalter, och dessa komme att till alla delar fylla sitt ändamål.

För att vinna förmånerna här af genom aflägsnande af nämnda risk, syntes man kunna ifrågasätta understöd till bolagen från statens sida. Beträffande de vilkor och förutsättningar, under hvilka detta understöd borde lemnas, vore en utredning af nöden.

I fråga åter om ändrade föreskrifter till förekommande och hämmande af smittosamma husdjurssjukdomar har anförts, bland annat, att den senaste mjeltbrandsepizootien i Vestergötland ådagalagt faran af allt för stränga bestämmelser gent emot den djuregare, inom hvars kreatursbesättning misstänkta sjukdomsfall yppade sig. Lockelsen att söka fördölja fall, som kunde misstänkas vara mjeltbrand, vore uppenbarligen större under nu gällande bestämmelser än hvad förhållandet skulle blifva, om författningen gäfvé djuregaren utsigt att vid anmälan af dylika fall väl ej hållas fullt skadeslös, men dock lida en jemförelsevis ringa förlust.

Allmänt syntes man ock inse det berättigade i att ersättning lemnades åt djuregare, som lidit förluster genom mjeltbrand, men om sättet för beredande af ersättning vore meningarne delade. I sådant afseende ifrågasattes godtgörelse af statsmedel, obligatorisk kreatursförsäkring samt statsunderstöd åt enskilda mjeltbrandsförsäkringsbolag.

Motionärerna erinra vidare om att mjeltbrand ej vore den enda smittosamma kreaturssjukdom, som visat sig kunna uppträda förlustbringande. Svinpest och svinsjuka hade flere gånger rasat på ett för djur-

egarne ruinerande sätt. Äfven lungröta bland hästar förtjenade att beaktas, då man, på sätt motionärerna ansåge nödigt, underkastade de i ämnet gällande bestämmelserna en grundlig revidering.

Af de upplysningar, som lemnats i vederbörande utskotts betänkanden i ämnet, framgår, att de uppoffringar, som i vårt land kräfas af den enskilde för att förekomma och hämma smittosamma sjukdomars utbredning bland husdjuren, ofta äro synnerligen betungande och i allmänhet vida större än i våra grannländer. Med hänsyn härtill och i betraktande af att svåra farsoter bland husdjuren nyligen härjat hos oss, nemligen dels mul- och klöfsjukan i Stockholms län åren 1897—1898, dels mjeltbrand i Vestergötland år 1899, torde skäl förefinnas för att taga under ompröfning, huruvida icke behovet påkallar en ändring i de genom kongl. förordningen den 9 december 1898 meddelade föreskrifter angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren. Dervid torde böra undersökas, huruvida till vinnande af trygghet, att hvarje fall af smittosam kreaturssjukdom verkligen och skyndsamt anmäles, det allmänna må under någon form i större eller mindre mån lemna djuregåre, som gjort vederbörlig anmälan, ersättning för djurets värde. Det lärer ock böra utredas, huruvida mildrade bestämmelser rörande försigtighetsmått vid ifrågavarande sjukdomar må kunna meddelas.

På grund af det anförda får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och i hvad mån gällande föreskrifter rörande förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren böra ändras, för att vinna ökad trygghet mot sådana sjukdomars uppkomst och utbredning äfvensom för att bereda den enskilde lindring i vidsträcktare grad än hittills i de kostnader och förluster, som han vid sådana sjukdomars förekomst måste vidkännas för det allmänna bästa, samt att derefter till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill denna utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 14 maj 1900.

Med undersåtlig vördnad.
